

**BIODÍZELGYÁRTÁS MELLÉKTERMÉK
(GLICERIN) HATÁSA
A TALAJ NITROGÉNFORMÁIRA ÉS AZ
ANGOLPERJE KEZDETI FEJLŐDÉSÉRE**

**Tolner László, Rétháti Gabriella, Kovács Attila,
Dálnoki Anna Boglárka, Fekete György,
Czinkota Imre**

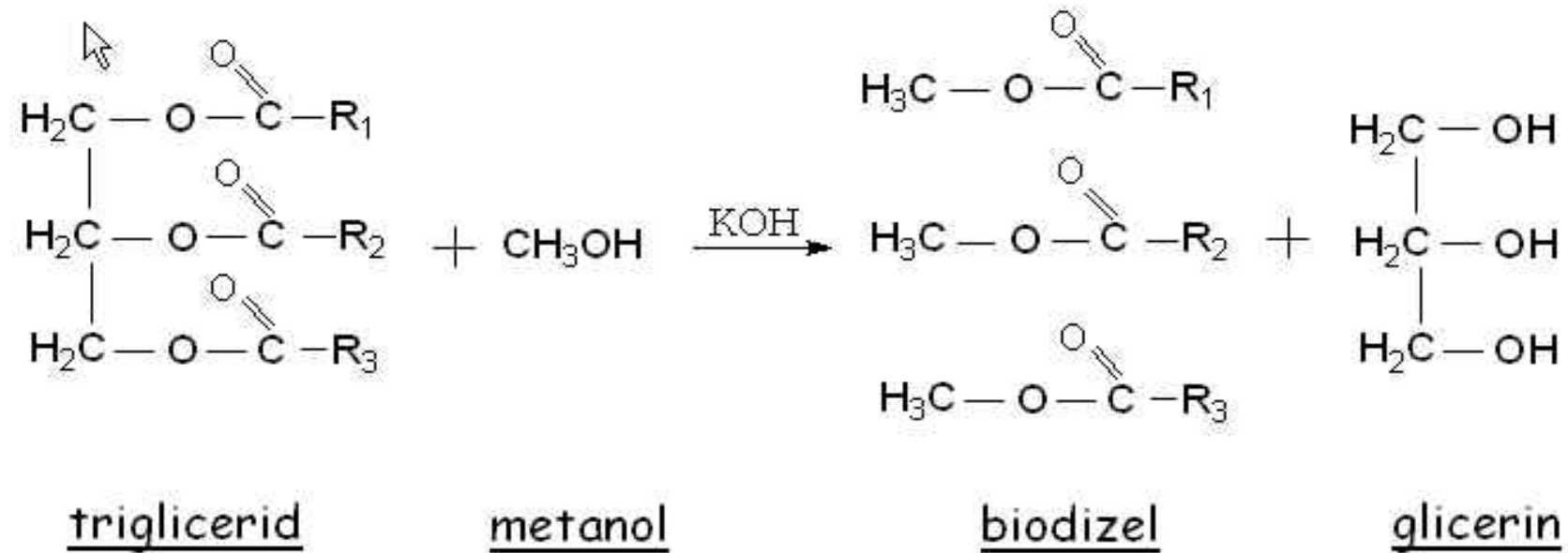

Szent István Egyetem, Gödöllő

Projektvezető: Kovács András

Biodízel gyártás: átészterezés majd szeparáció

Az olajnövény által a talajból felvett tápanyag nagy része a (poláros) glicerines fázisban koncentrálódik.

A hozzáadott katalizátor kálium tartalma is növényi tápanyag.

A fenntartható gazdálkodás megvalósítása érdekében, célszerű az olajnövények által a talajból kivont tápanyagokat oda visszajuttatni, illetve a tápanyag hiányát pótolni.

Vizsgálataink során tenyészedény-kísérletben angolperje jelzőnövénnel vizsgáltuk a glicerinnel tápanyag-gazdálkodásra kifejtett hatását.

A vizsgálatot egy Fótról származó **homokos vázталajjal** végeztük.

A fóti talaj fő jellemzői:

Jellemző megnevezése	Mért értékek
Arany féle kötöttség (K_A)	28,33
Mésztartalom (CaCO_3 %)	8 %
Humusztartalom (H %)	1,4 %

- Desztillált vízzel súlyra öntöttük az K_A 60%-nak megfelelően.

Kezelések:

PK: 100 ppm (mg/kg talaj) foszfor (P_2O_5) és káliumkezelés (K_2O) kálium-dihidrogénfoszfát illetve káliumszulfát formájában,

NPK: PK + 100 ppm nitrogénkezelés ammóniumnitrát formájában,

Glycerol: NPK + 0,5 % C kezelés glicerol formájában,

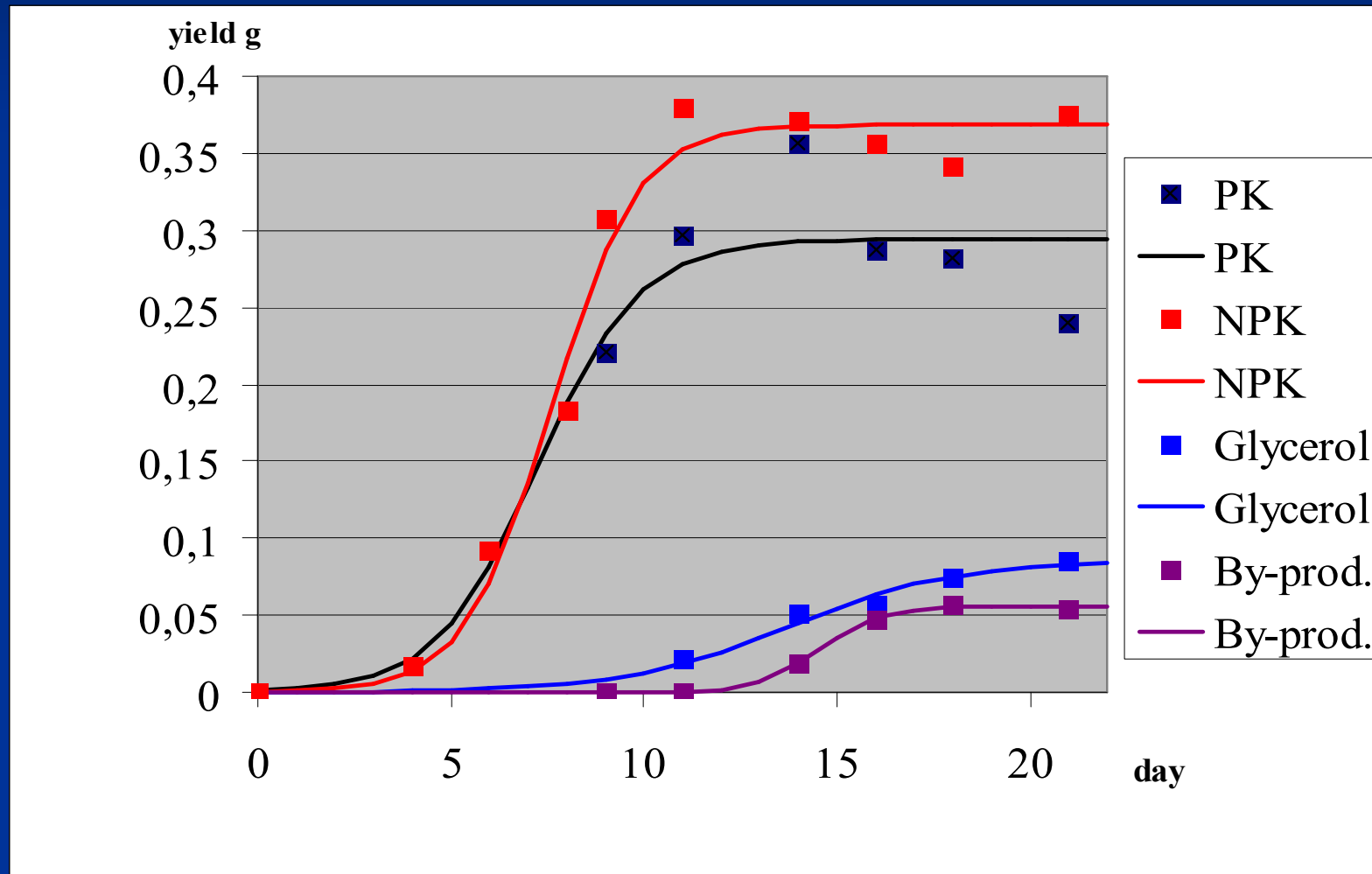
By-prod.: NPK + 0,5 % C kezelés gyártási melléktermék glicerol formájában,

Methanol: NPK + 0,5 % C kezelés metanol formájában,

G50-M50: NPK + 0,5 % C kezelés glicerol(50%) és metanol(50%),

G85-M15: NPK + 0,5 % C kezelés glicerol(85%) és metanol(15%),

Glicerín hatása

A mérési pontokra modell illesztés

- Logisztikus fv. Növekedési modell
- **A** maximum növényi produkció (g)
- **k** sebességi paraméter
- **t₀** a maximális növekedési sebesség időpontja (nap)

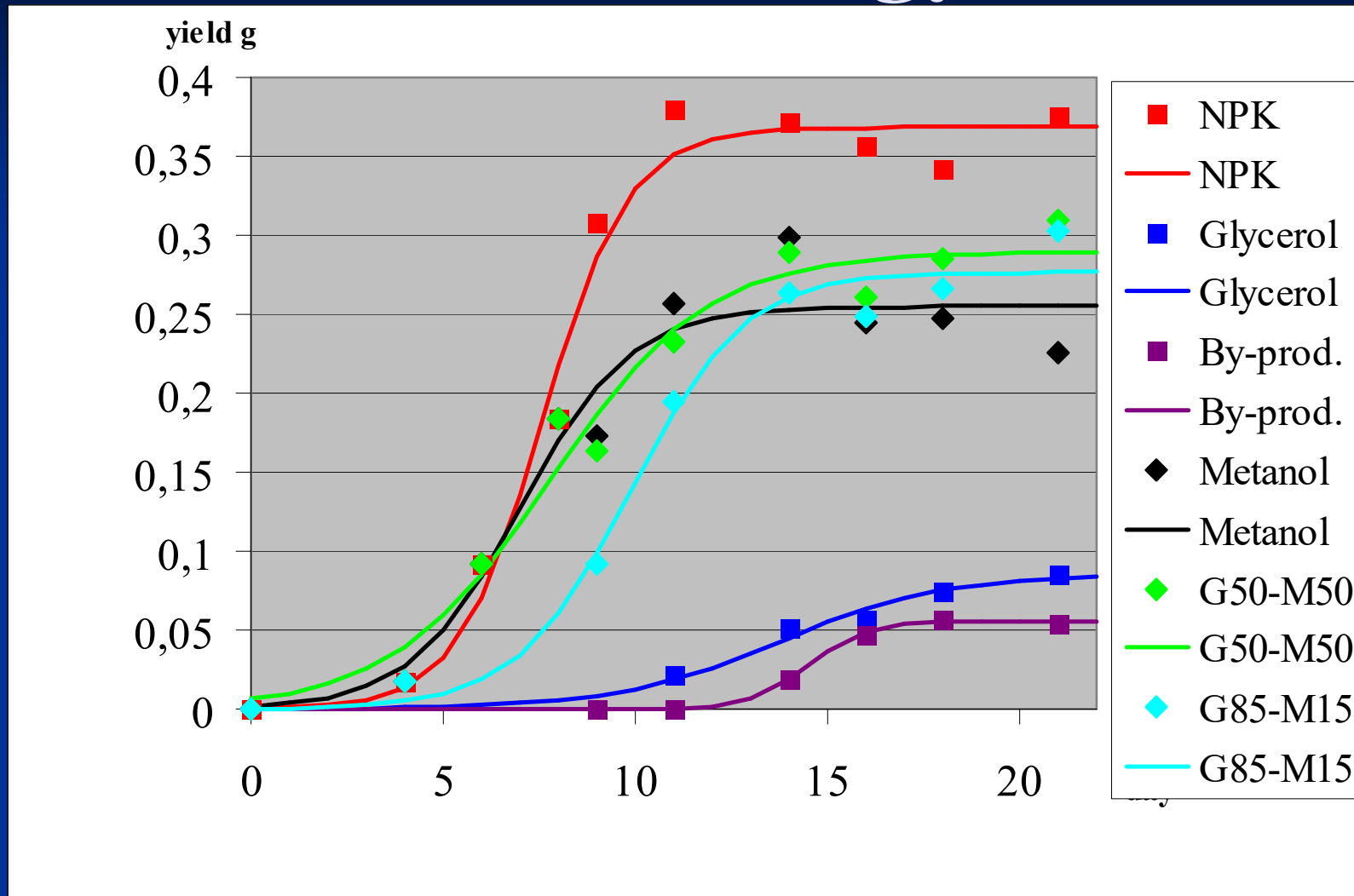
$$Y = \frac{A}{\left(1 + e^{k*(t-t_0)}\right)}$$

	PK	NPK	Glycerol	Metanol	G50-M50	G85-M15	By-prod.
A	0,293947	0,368333	0,085371	0,254955	0,28933	0,276629	0,055732
k	-0,769	-0,90022	-0,46864	-0,703	-0,49114	-0,67788	-1,29081
t ₀	7,250756	7,59738	13,75205	7,008202	7,774175	9,882119	14,54145

A N hatás - a glicerín mint táplálék elősegíti a baktériumok és gombák elszaporodását - a talaj felvehető N készlete átmenetileg lecsökken,

t₀ a glicerín nedvszívó képessége és a gomba toxinok gátolják a csírázást – a növény növekedése késik.

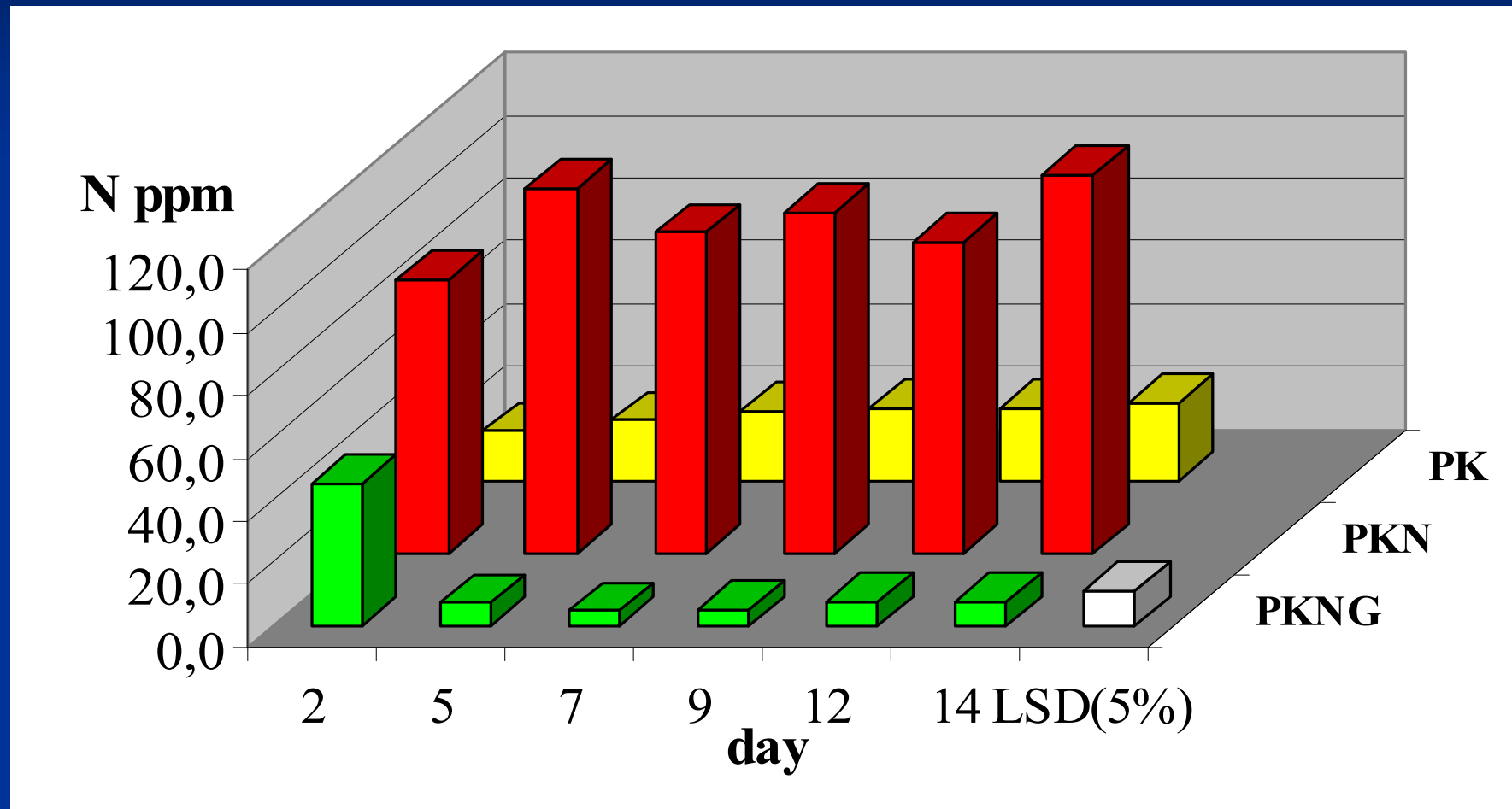
Glicerin-Metanol elegyek hatása

A metanol ellensúlyozza a glicerin hatását.

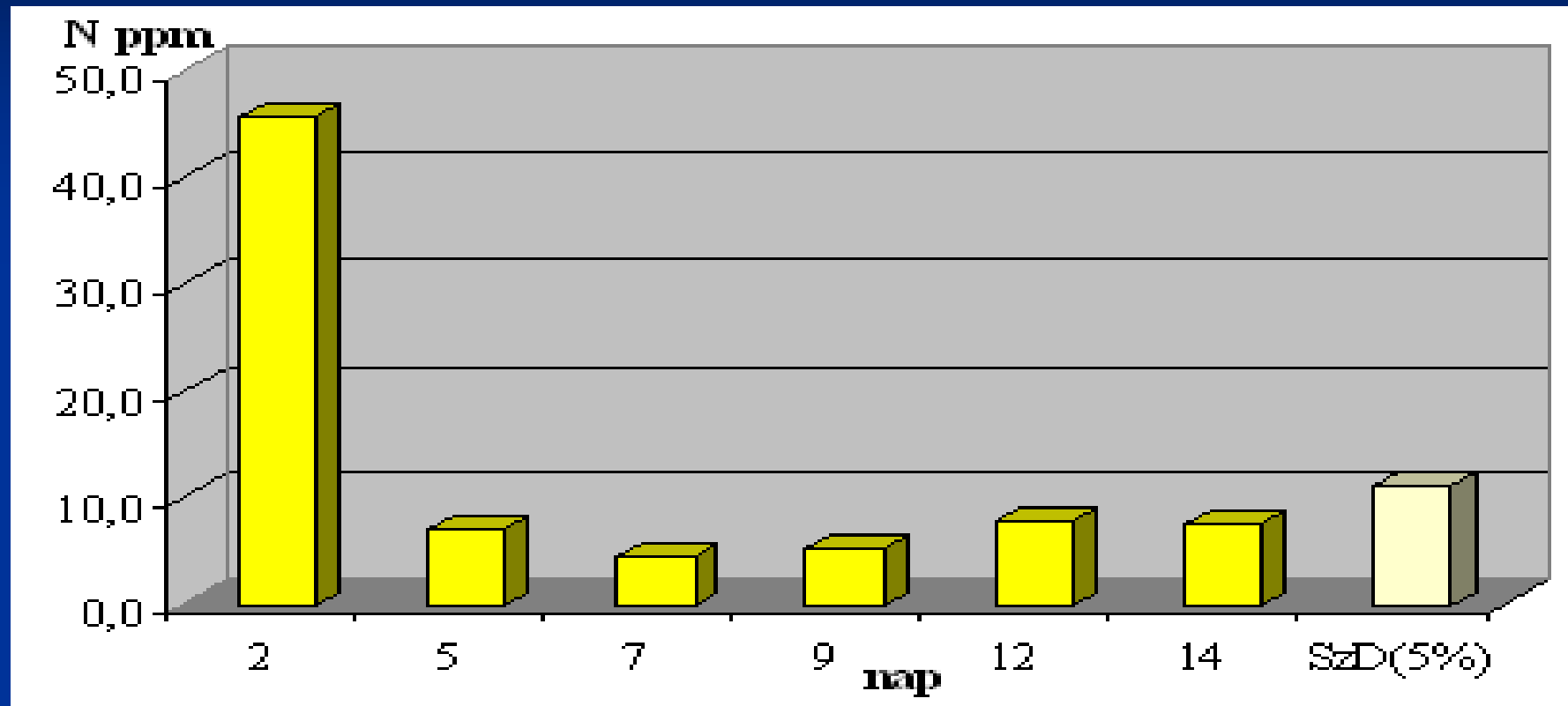
A növényfejlődésre kifejtett hatás részben a talaj ásványi nitrogéntartalmára gyakorolt hatáson keresztül érvényesül.

- Összes ásványi nitrogéntartalom (ammónium+nitrát)
- ppm mg N/kg talaj átlagok

Összes ásványi nitrogéntartalom (ammónium+nitrát) ppm mg N/kg talaj átlagok

Inkubációs idő hatása a különböző kezelésekben: $SzD_{5\%} = 11,1$

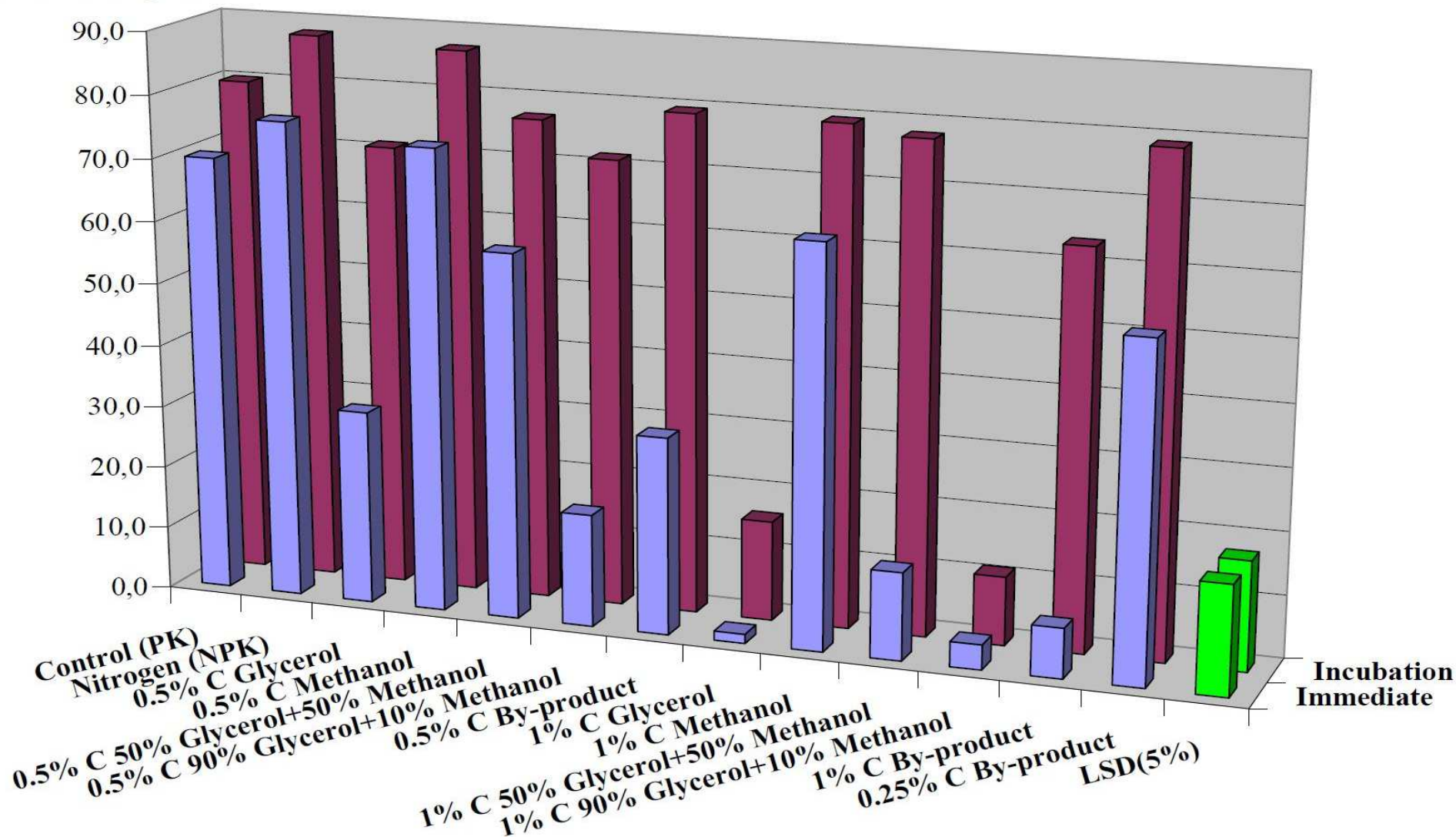

A glicerín kezelés (PKNG) hatását vizsgálva látható, hogy a kezeléssel adott összes ásványi nitrogén tartalom (100 ppm) már a második nap több mint 50%-ban **immobilizálódott** a talaj eredeti (PK kezelés) összes ásványi nitrogénkészletének jelentős részével együtt.

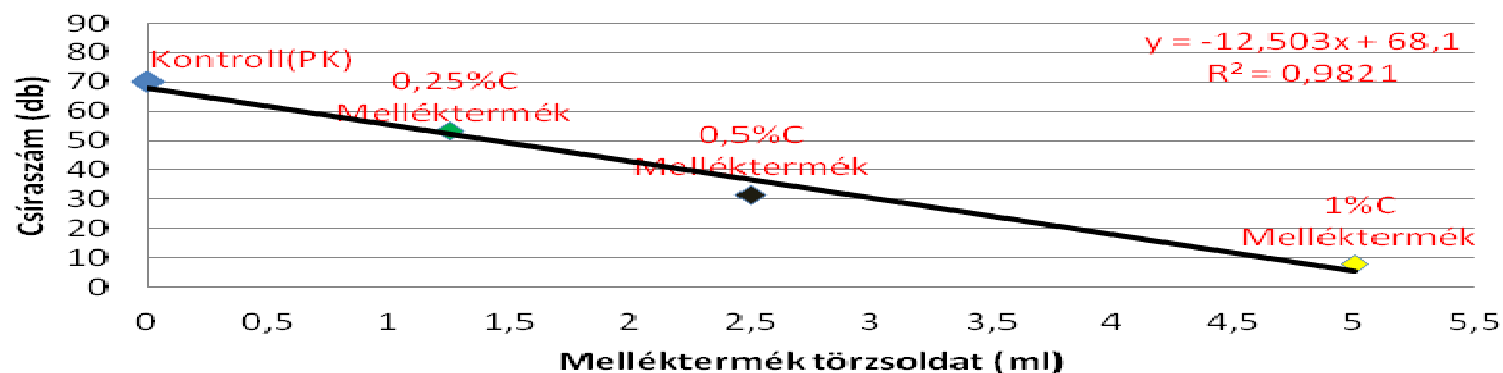
A magok kelése a kezelést követő azonnali vetés után jelentősen függött a glicerín kezelés mértékétől. Két hét inkubáció után a kezelés hatások csökkennek.

A metanol nem gyakorol jelentős hatást a kelésre

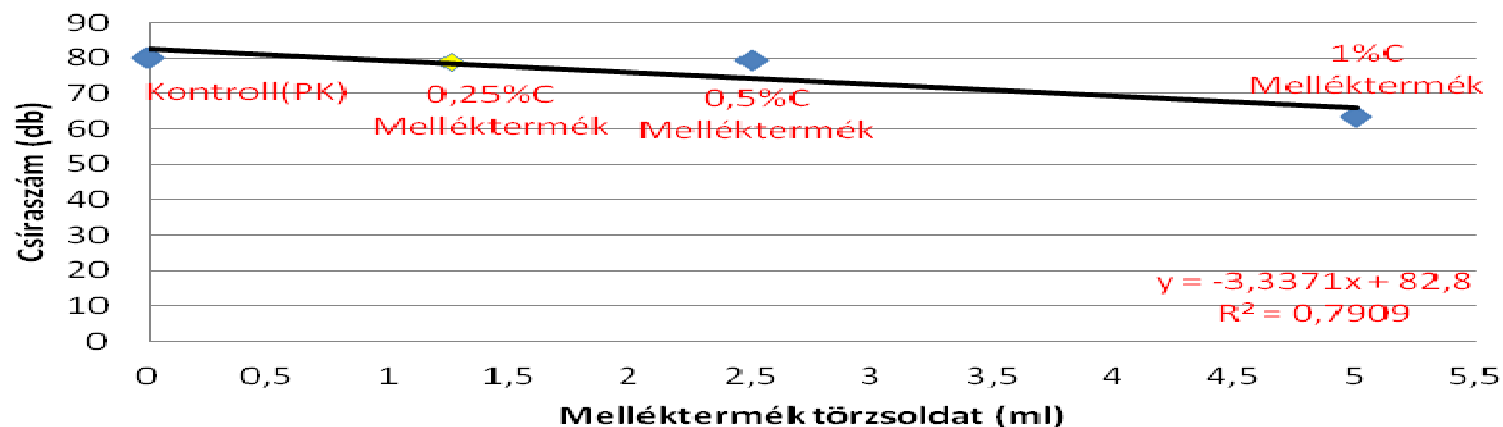
Number of germs

Melléktermék hatása azonnali vetés után

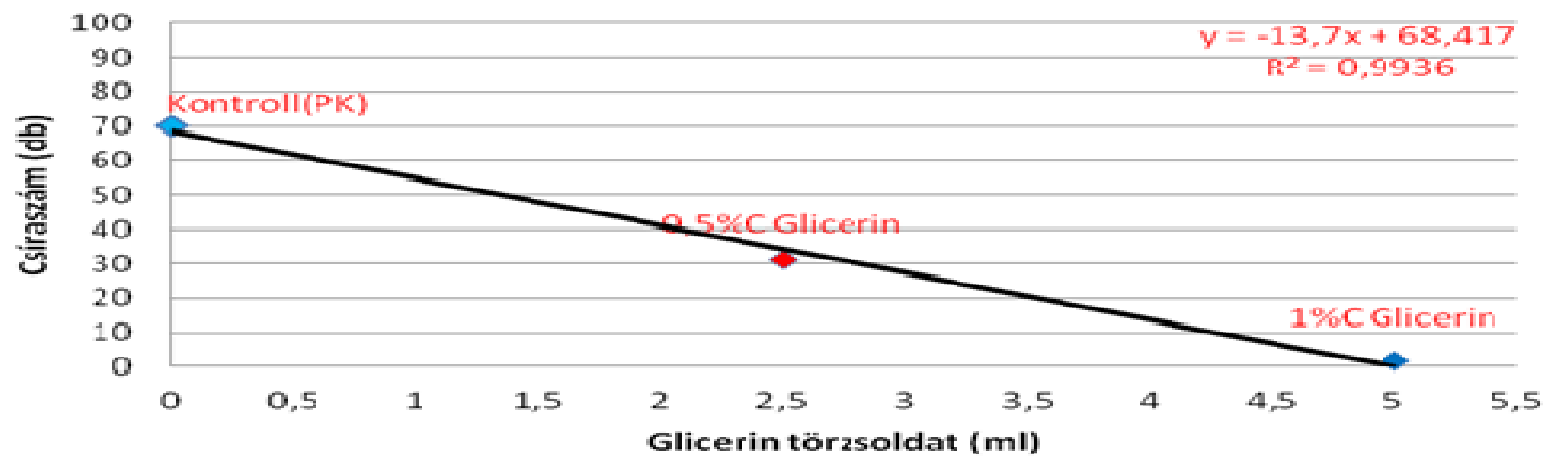

Melléktermék hatása 2 hét érlelés után

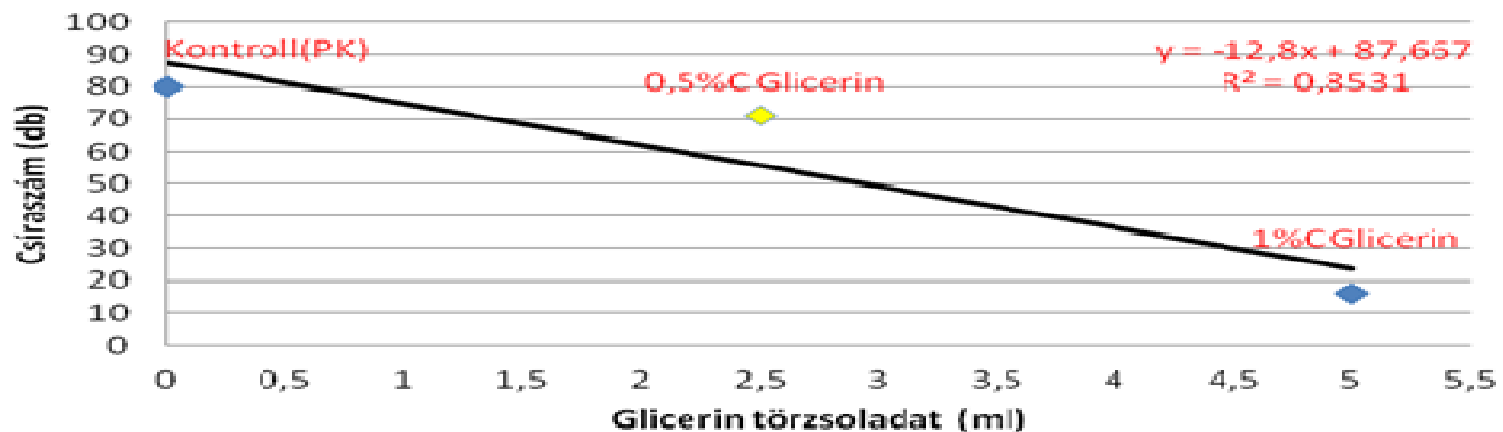

Érlelés hatására jelentős javulás

Glicerín hatása azonnali vetés után

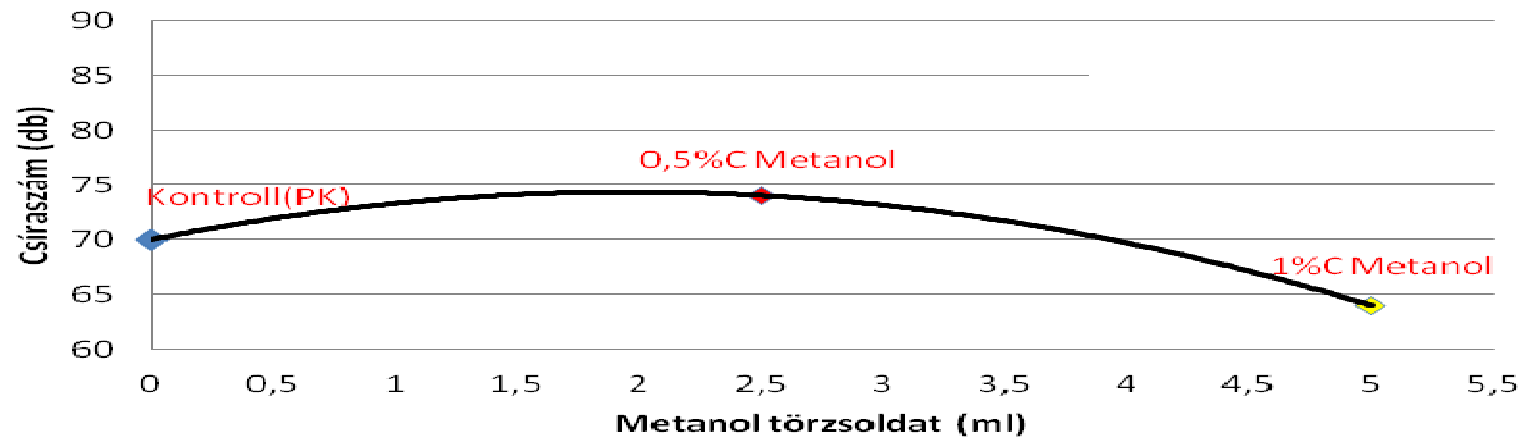

Glicerín hatása 2 hét érlelés után

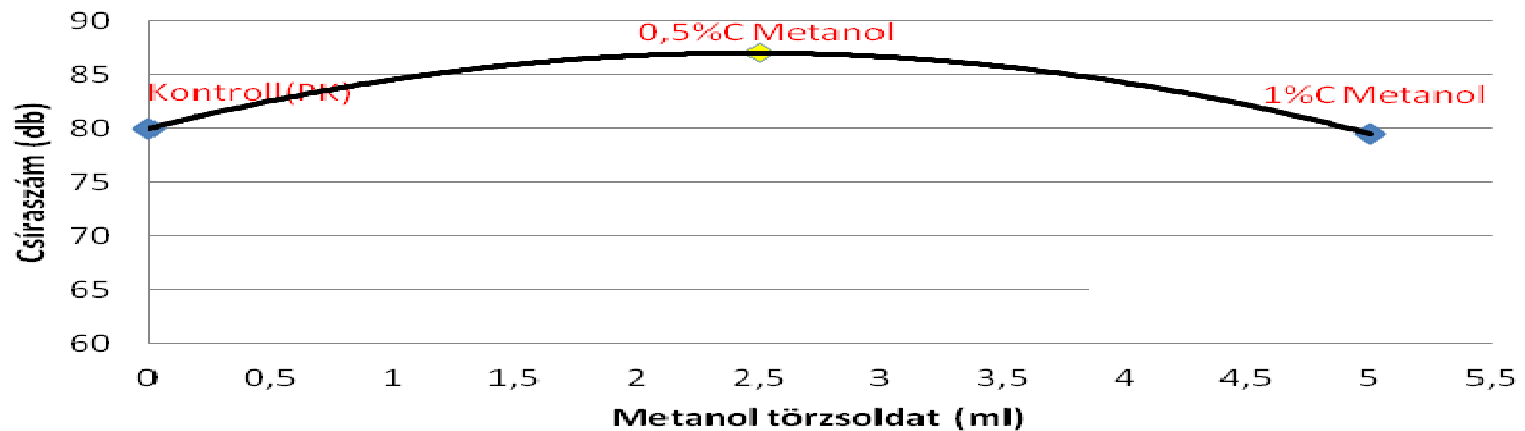

Érlelés hatására csak kismértékű javulás

Metanol hatása azonnali vetés után

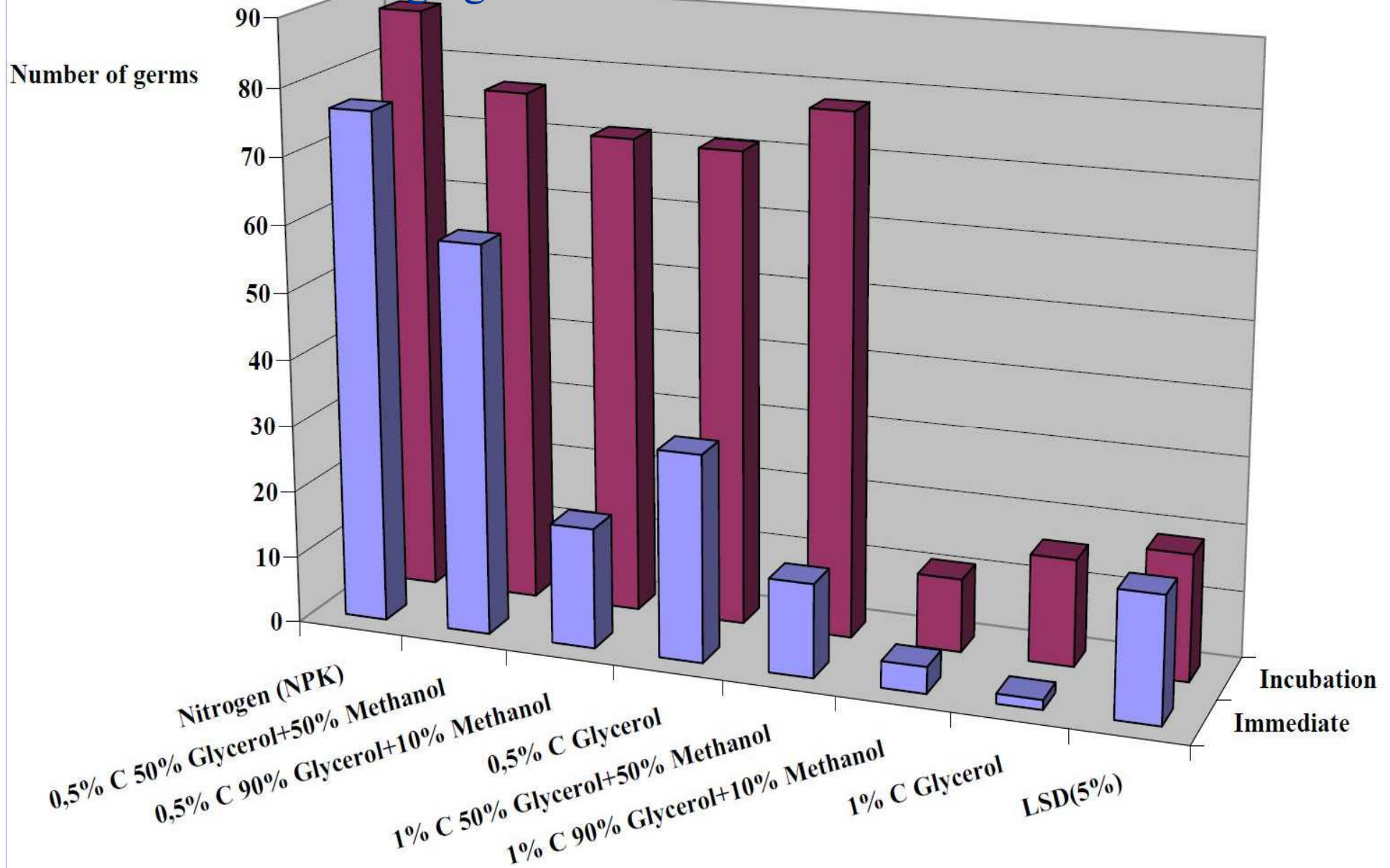
Metanol hatása 2 hét érlelés után

Érlelés hatására 64-74 %-ról 79-87 %-ra javulás

Csírázási kísérletek alapján megállapítottuk, hogy a csírázást elsősorban a glicerín nedvszívó hatása gátolja.

A különböző adagú glicerín és metanol kezelések hatása a **kelésre**

A fenntartható gazdálkodás megvalósítása érdekében, célszerű az olajnövények által a talajból kivont tápanyagokat a talajba visszajuttatni.

A biodízel gyártásakor az olajnövény által a talajból felvett tápanyag nagy része a glicerines fázisban koncentrálnak. A hozzáadott káliumhidroxid katalizátor csökkentheti a talaj savanyúságát és a kálium fontos növényi tápanyag.

A glicerinnel hatására szerves formában megkötött nitrogén csökkenti a nitrát-kimosódás lehetőségét, és hosszabb távon ásványosodva újra felvehető formává alakul.

DE!

A nagy adagú glicerín talajba keverése rövid távon csírázásgátlást (*a karbamidhoz hasonlóan*) és nitrogénhiányt okoz.

Ez a különböző időpontban jelentkező csírázásban és a fejlődési ütem eltéréseiben mutatkozott meg.

A csírázásgátló hatás a hatás talaj nedves inkubációja során csökken, mivel a glicerín átalakul kevésbé oldható, így kevésbé nedvszívó szerves formákba.

A növények lassabb fejlődése összefüggésben van a talaj ásványi nitrogéntartalmának átmeneti csökkenésével.

Köszönöm a figyelmet